

РОМАНІВ Ірина

«ІСТОРІЯ НЕ ТВОГО ЖИТТЯ»

Донбас – не арена війни / упоряд. та автор передм. Олена Тараненко. – Вінниця : Т. П. Барановська, 2015. – 150 с.: іл.

Війна – це найжахливіше, що може спіткати людство. Ти живеш, ростеш, кохаєш, виховуєш і зустрічаєш її на власні очі. Ти ніколи її не бачив, вона ніколи не траплялась на твоєму шляху, тільки бачив на телеекрані й тихо в душі співчував людям, до яких вона прийшла. Ти зустрічав її у відеоіграх, де завжди перемагав супротивника. То що, як воно? Так само, як ти чув, чи уявляв? Як це насправді?

Особисто я надихнулася книжкою, яка перевернула моє бачення про війну, про Донецьк. Книжка «Донбас – арена війни» Олени Тараненко, в о. завідувачки кафедри журналістики Донецького університету. Цю книжку давно чекали, бо в ній – правда про події в Донецьку. Вона видана в межах інформаційної кампанії «Почути – Зрозуміти – Порозумітись» і проекту «Сприяння плюралізму і діалогу в українському суспільстві». Найважливіше, що це збірка реальних життєвих історій, аналітичних роздумів, філософських висновків, спровокованих ситуацією на Донбасі в 2014–2015 рр. Всі автори з того краю, який змушені були покинути рідні місця.

Це – письменники, поети, фотохудожники, журналісти, які пишуть про пережиті трагедії, про свій досвід усвідомлення війни. Майже всі автори, так чи інакше, є вихідцями з Донецького національного університету — викладачі, студенти, випускники. Цей виш евакуювали до Вінниці, оскільки його приміщення захопили озброєні бойовики у вересні 2014 р.

Важливими вважає навчитись чути одне одного, намагались зрозуміти його позицію чи філософію, а отже, виробити солідарні комунікації в суспільстві. Такий діалог можливий в

Україні, але авторка книжки не впевнена, що таке можливо між двома частинами університету, який розділився під час війни.

Наразі книжка є у вільному доступі в інтернеті, її може почитати кожен, хто хоче знати інформацію від очевидців війни на Донбасі. Паперові примірники можна придбати в Донецькому національному університеті, що розташований у Вінниці.

Прочитавши книжку, я уявила свою історію, своє бачення... Я не з Донецька, не зі Східної України, і не знаю, як це болить... Тому я просто заплашу очі й уявлю... Тож яка вона? Ця війна?

Тобі закладає вуха. Стає темно в очах. Ти нічого не розумієш. Та знаєш – я на війні. Мамо, пробач. Кохано, чекай. Я йду виконувати свій власний обов'язок перед державою. Все, що було до, набирає найяскравіших барв, а попереду тільки можливість довести «москальському правительству», що їм тут не місце, їм тут не раді. З патріотизмом і сумом ти їдеш, ти їдеш захищати її, кохану неньку Україну, бо без тебе вона б упала на коліна, і хто, як не ти, зможеш її підняти на ноги, вилікувати всі її душевні рани своїми вчинками на благо держави. Ти залишаєш хвору маму, вагітну дружину й маленького синочка. Віриш у те, що Бог про них подбає, і буде у серці кожного.

Ти повертаєшся назад і бачиш все те, що колись тобі здавалось цього мало для повного щастя. Мама біля тебе, жива, хоч і хвора, але головне, що жива. Дружина, яка кохає тебе до безтями, і ти без неї життя не уявляєш. Син, який так схожий на твою жінку, але характером чистий ти, такий ж хоробрий, трошки впертий і вже на свій малий вік готовий захищати свою родину й Україну. У тебе через 5 місяців народиться донечка, яка буде сидати тобі на колінка, цьомати тебе в щічку і казати, як сильно тебе любить. У тебе улюблена робота, до якої ти так довго прагнув, і так багато працював, щоб досягнути всіх цілей. Ти щаслива людина, ти маєш все. Лише одне, твоя держава з кожним днем страждає все більше і більше. Хто, як не ти, повинен рятувати її від відчаю? Тільки ти, хлопче, тільки ти.

Та хто потім потурбується про те, коли ти повернешся додому без ноги й руки? Хто подбає про тебе, хто оплатить твоє лікування? Дружина з двома дітьми на руках? Якою б суворою реальність не була, чи повернешся ти взагалі? Хто потурбується про твою сім'ю? Прикро взагалі про це думати. Та зараз таке життя. Це життя схоже на два боки монети.

Розриви від снарядів, кулеметні черги, артилерійські залпи... Такий вигляд має схід української держави. Молоді хлопці зі зброєю в руках помирають у бою, помирають, бо хочуть жити у вільній країні, країні, яка проходить етап свого становлення, в якій сильний б'є слабкого, де гроші стали найважливішою цінністю, де людське життя перестало щось значити.

Вони прагнуть змін, відчувають, що, нарешті, саме вони можуть змінити таку рідну їм країну. Сотні людей у чергах до військкоматів, тисячі добровольців, безліч волонтерів та мільйони матерів та жінок, які перед сном читають молитву, адже завтра його може не стати. Такий вигляд має країна. Вона знедолена, покалічена та розбита війною. Війна стала національною ідеєю, війна це те, про що думає кожен у цій країні.

Ще вистачає «героїв», котрі через свій власний егоїзм утікають від відповідальності перед власною країною. Які біжать з України далі, ніж бачать. Які втікають з держави, коли у нас чи не найгірші часи настали. Що ти, людино, робиш? Мене болить моя земля, коли її топчуть байдужі до неї. Мене драгує, коли довкола мене хтось починає тему про втечу за кордон, чи починає сповідувати марксизм. Ніхто не заважає тобі пізнавати культуру інших держав так само, як ти можеш спілкуватися з іншими сім'ями, відвідувати їх. Ну але ж не тоді, коли кожна людина важлива й потрібна, щоб перемогти ворога. Куди ти втікаєш? Чого варта людина, яка в серці відреклася від рідного заради добробуту, здобутого іншими людьми у СВОЇХ країнах? Яким би він не був. Не будь зрадником! Не сором Україну! Зроби таке ж хороше у себе! Тож як би так

не було, люди завжди різні, і погляди в кожного завжди різні, на жаль. Та я впевнена....

Читаючи книжку, здається, ніби це все з тобою відбувається. Хоч інколи й сама кричиш у телевизор, коли бачиш, як у Донецьку хтось горланить за Росію, що накликали самі собі біду. А потім заспокоюєшся і розумієш, що, ну є такі люди, і цих «безпомічних» людей дуже мало. І що, справді, і в Східній Україні є справжні патріоти, які люблять свою Батьківщину навіть більше, ніж ми собі можемо уявити. Ця збірка творів показує, наскільки сильні ці люди, як важко вони переживають втрату своєї Землі, як помилились у тому, що не вийшли на Майдан в Донецьку, як у Києві, як страждають від втрати близьких людей, та найголовніше, що їх сильний дух не дає їм покладати рук, а вірити і боротись, що і в Східній Україні буде справжня, вільна, незалежна Україна. Дякуючи їхнім творам – я теж у це вірю!

Вірю. Та що там. Я впевнена, що незабаром ця війна закінчиться. Вона ж завжди колись закінчується, хіба ж ні? І наші герої повернуться до своїх родинних гніздечок і заживуть найщасливішим життям у вільній та незалежній державі.

Ти виходиш із поїзда і бачиш на пероні найрідніших тобі людей, сльози накочуються, хочеться кричати від радощів, обняти так сильно, наскільки вистачить сил, притулити до себе своїх двох дітей і знати, що ти свій борг Україні віддав, ти зробив її вільною, ти дав їй крила і вона неодмінно тобі віддячить.